

IDEGA

Instituto Universitario de Estudos e
Desenvolvimento de Galicia

**MEMORIA ECONÓMICA
E DE ACTIVIDADES**

2017

UNIVERSIDADE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

IDEGA

Avda. das Ciencias, Chalet nº 1
Campus Vida
15782 Santiago de Compostela
Telf.: 881814339
Fax: 881814383
E-mail: idgsec@usc.es
Web: www.usc.es/idega

ÍNDICE

PRESENTACIÓN	5
ÓRGANOS DE GOBERNO E PERSOAL	13
GRUPOS DE INVESTIGACIÓN	19
PROXECTOS E CONTRATOS DE INVESTIGACIÓN	31
I. Área de economía agroalimentaria e estudos rurais	35
II. Área de planificación, ordenación e desenvolvemento territorial	37
III. Área de turismo	39
IV. Área de economía galega, estudos sectoriais e desenvolvemento económico	40
V. Área de demografía, mercado de traballo e economía social ..	41
VI. Área de economía ambiental e recursos naturais	42
VII. Apoio a estruturas de investigación	43
PUBLICACIÓNS	
I. A economía galega. Informe 2016.....	47
II. A economía galega. Informe 2016. Resumo executivo	48
III. Documentos de traballo IDEGA	49
DOCENCIA	
I. Programa de Doutoramento en Desenvolvemento Rexional e Integración Económica	53
II. Máster Internacional en Planificación, Desenvolvemento Local e Ordenación do Territorio en África Occidental.....	55
XORNADAS, CONGRESOS E SEMINARIOS	57
PREMIOS	61
PROXECCIÓN INTERNACIONAL	65
PUBLICACIÓNS 2017 INVESTIGADORES DO IDEGA	69
ORZAMENTO E BALANCE DE SITUACIÓN DO IDEGA	77

PRESENTACIÓN

Instituto Universitario de Estudos e Desenvolvemento de Galicia

Director: D. Alberto Meixide Vecino

Enderezo: Avda. das Ciencias, Chalet nº1. Campus Vida. Santiago de Compostela 15782

Teléfono: 881.814.339

Correo electrónico: idgsec@usc.es

Data de creación: Real decreto 2078 do 30 de xullo de 1976 (BOE DO 4/11/76).

O IDEGA é un centro da USC que ten como principais obxectivos a investigación básica e aplicada no ámbito das Ciencias Sociais, tanto sobre os problemas de desenvolvemento económico do pasado como do presente, con especial atención á realidade social e económica de Galicia. Partindo deste presuposto, o IDEGA preséntase como un centro multidisciplinar de investigación e de formación de

referencia, que integra saberes e capacidades de diferentes disciplinas, incorporando as distintas dimensións políticas, económicas, sociais, xeográficas, culturais e empresariais que afectan o desenvolvemento territorial, coa finalidade de facilitar a consecución dun crecemento global sostible para eliminar os desequilibrios territoriais.

Os seus obxectivos fundamentais, perseguidos a través das investigacións básicas e aplicadas desenvolvidas nas liñas de investigación da área científico-técnica "Humanidades e Ciencias Sociais", priorizan a análise e estudo do desenvolvemento sostible desde unha perspectiva rexional; considerando as súas tres dimensións básicas conxuntamente (medioambiental, económica e social) pódense sintetizar nos seguintes puntos:

- .- Realizar proxectos de investigación, asesoramento e apoio técnico nos ámbitos da súa análise.
- .- Contribuír á xeración e desenvolvemento de metodoloxías nos campos de Economía, Xeografía, Historia, Socioloxía e Demografía que permitan avanzar no coñecemento científico destas áreas.

- .- Facilitar aos mozos graduados a súa formación e actividade investigadora nas liñas do Instituto para que poidan incorporarse ao actual sistema de investigación, desenvolvemento e innovación.
- .- Fomentar, impulsar e potenciar as relacións científicas de investigación e docencia con outros Centros nacionais e internacionais.
- .- Publicar os resultados das súas investigacións en libros, artigos científicos e de divulgación, e presentalos a través de relatorios e comunicacións en congresos nacionais e internacionais.
- .- Organizar congresos, seminarios, mesas redondas e xornadas de portas abertas para difundir os resultados obtidos nos proxectos de investigación.

O IDEGA, desde o inicio da súa actividade hai xa máis de 35 anos, amosou o seu compromiso co fomento da investigación científica, a xeración de coñecemento sobre a realidade social, económica e territorial de Galicia e a difusión dos seus resultados en beneficio de toda a sociedade. Publicacións como o informe anual sobre a A Economía Galega, a coordinación de Plans Estratéxicos de desenvolvemento local e provincial, o importante número de proxectos competitivos sobre a investigación socioeconómica e territorial de Galicia, os numerosos cursos, seminarios, encontros e congresos (Congreso de Economía de Galicia en todas as súas edicións) e o importante número de investigadores mozos formados sitúan o IDEGA como principal centro de investigación socioeconómica e territorial de Galicia e en referente para a toma de decisións das institucións públicas e privadas que inflúen no desenvolvemento territorial nas sociedades do noso contorno.

De cara ao futuro, o IDEGA seguirá afondando nos obxectivos anteriores, cunha clara preocupación pola aplicabilidade do coñecemento xenerado. A realización de proxectos con marcado carácter multidisciplinar (consolidación de liñas de investigación como a medioambiental, os estudos turísticos e os problemas socioeconómicos da dispersión e o avellentamento da poboación), a difusión das investigacións mediante publicacións e congresos, o traballo con investigadores mozos e a consolidación de redes con outros centros de investigación nacionais e internacionais son os obxectivos máis importantes para o futuro.

ASPECTOS MÁIS RELEVANTES DA ACTIVIDADE DO INSTITUTO

O estudo dos problemas do territorio, a consideración da rexión como instrumento idóneo para a promoción do espazo en que se asenta, a planificación económica e urbanística da rexión, os imperativos da descentralización e da desconcentración, as consecuencias do avellentamento da poboación ou os desequilibrios territoriais son, sen dúbida, problemas que requiren que a Universidade aplique todo o seu rigor intelectual para a procura de solucións. Dadas as peculiares circunstancias

que Galicia presenta para o seu desenvolvemento (situación periférica, acusado envellecemento, elevadísima dispersión poboacional e fortes desequilibrios internos), resulta imprescindible a existencia dun centro universitario que, desde unha perspectiva transdisciplinar e coa colaboración de diversas entidades públicas e privadas, realice este amplo labor de investigación e estudo da realidade socioeconómica e territorial.

Desde o seu inicio, o IDEGA deu mostras dunha gran capacidade investigadora, aglutinando os principais investigadores das áreas de socioeconomía e territorio tanto da Universidade de Santiago como das universidades da súa contorna, en especial das universidades públicas da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal (onde hai que salientar que membros do IDEGA desenvolveron un papel esencial na xestión da Fundación Centro de Estudos Eurorrexionais Galicia-Norte de Portugal e promoveron estudos específicos de forte impacto sobre a situación socioeconómica da Eurorrexión). Tamén é destacable a intensa actividade docente en ciclos superiores, o que converteu o IDEGA no referente básico na promoción dos estudos sociais, económicos e territoriais sobre a realidade galega.

Como froito da intensa actividade investigadora e docente desenvolvida, o IDEGA situouse entre os centros de referencia en investigación socioeconómica cunha importante presenza na contorna institucional e da iniciativa privada, o que lle asegura ao IDEGA un papel fundamental no diálogo Universidade-Sociedade. A investigación realizada é altamente competitiva, con grupos de referencia capaces de promover e desenvolver proxectos cada vez máis ambiciosos en relación coas liñas máis innovadoras do panorama científico internacional, o que asegura un enorme potencial de crecemento a curto e medio prazo.

A confluencia de investigadores de dez áreas de coñecemento de Ciencias Sociais, Humanidades e Ciencias Experimentais que posúen notables diferenzas en canto á súa dinámica investigadora (clasificación temática, resultados da investigación, visibilidade, etc.) é a principal singularidade do IDEGA. Un importante número de proxectos realizados, sobre todo os relacionados coa planificación estratéxica territorial, requiriron ademais a incorporación de investigadores doutras áreas científicas, en principio menos afíns (Bioloxía, Física, Arquitectura, Enxeñaría, etc.), pero imprescindibles para o correcto desenvolvemento das investigacións propostas, e coas que é necesario ter unha relación máis estreita, só factible desde unha estrutura de investigación flexible e transdisciplinar como o IDEGA. Este enfoque resulta clave, porque os problemas da sociedade non pertencen a unha soa disciplina, senón que transcenden o ámbito social, económico, cultural e tecnolóxico.

O IDEGA pon a disposición do público, anualmente, esta memoria descritiva das súas actividades, a cal, xunto coas súas publicacións e a súa páxina web (<http://usc/idega.es/>) permiten un mellor coñecemento do centro. Pretendemos que na Memoria se recolla unha información completa sobre o noso labor investigador e o resto de actividades que se desenvolveron ao longo do último ano. Igualmente, ofrécese información sobre as entidades e as persoas que compoñen na actualidade os seus órganos de goberno e o seu persoal permanente, así como sobre os fluxos e fondos de carácter económico-financiero que son a contrapartida, e o soporte, da súa actividade.

O IDEGA EN 2017

O IDEGA dispuxo dun orzamento anual de xestión similar ao de 2016. Contou con algo máis de 16.000 euros grazas a contribución da Fundación Feiraco, do Consello Económico e Social, da USC e dos grupos de investigación que desenvolven os seus proxectos no Instituto. A estes fondos teñen que sumarse os dispoñibles de investigación, docencia e cooperación. Os ingresos totais obtidos por todos os conceptos foron de 1.101.614,10 euros cantidade lixeiramente inferior a alcanzada en 2016. Nestes ingresos, como nos exercicios anteriores, inclúense os 86.412,67 euros de remanente retido hai anos pola USC dos fondos de investigación do IDEGA. O detalle completo das contas de ingresos e gastos do Instituto preséntanse no apartado final da presente Memoria.

Os órganos de goberno do IDEGA celebraron as súas reunións nas seguintes datas: O Consello Científico reuniuse o 10 de marzo, 12 de xullo e o 20 de setembro. A Xunta de Goberno reuniuse o 13 de xullo.

Os grupos de investigación adscritos ao IDEGA suman un total de 35 profesores dos campus de Lugo e Santiago de Compostela (3 catedráticos, 18 profesores titulares, 2 profesores titulares de E.U., 12 profesores contratados doutores), 6 investigadores postdoutorais (2 Plan I2C Xunta de Galicia, 4 contratados por proxecto), e en torno a 25 estudantes de doutoramento, ademais de 3 técnicos de apoio e 1 técnico administrativo. A distribución por grupos de investigación figura nun apartado desta Memoria.

En 2017, os grupos adscritos ao IDEGA levaron a cabo 35 proxectos de investigación. Por grandes áreas distribuíronse da seguinte forma: Área de economía agroalimentaria e estudos rurais (7 proxectos); Área de planificación, ordenación e desenvolvemento territorial (8 proxectos); Área de turismo (5 proxectos); Área de economía galega, estudos sectoriais e desenvolvemento económico (2 proxectos); Área de demografía, mercado de traballo e economía social (2 proxectos); Área de economía ambiental e recursos naturais (3 proxectos); Apoio a estruturas de investigación (8 proxectos).

No apartado de publicacións compre destacar a realización polo IDEGA do informe anual sobre a economía galega que este ano publicouse por primeira vez en formato dixital. Co patrocinio da //AFundación publicouse: A economía galega. Informe 2016. Deste Informe, en formato papel, publicouse un extenso Resume Executivo. Tamén en 2017 elaboráronse no IDEGA 4 documentos de traballo.

No eido da docencia no IDEGA segue a impartirse, cun bo resultado, o programa de Desenvolvemento Rexional e Integración Económica, programa oficial de doutoramento da USC, adaptado ao Espazo Europeo de Educación Superior. Neste programa de doutoramento defendéronse en 2017 6 teses doutorais. Os doutorandos foron Dª Salomat Yuldasheva, D. Fernando Corbelle Cacabelos, Dª Cristina Nataly Cadena Palacios, Claudio Otero Eiriz, Dª Diana Fernández Méndez e Beatriz Valcárcel Aguiar.

No IDEGA seguiu desenvolvéndose en 2017 o Máster Internacional en Planificación, Desenvolvemento Local e Ordenación do Territorio en África Occidental.

Ademais dos Seminarios realizados no programa de doutoramento de Desenvolvemento Rexional e Integración Económica, desde o IDEGA en 2017 organizáronse 3 Seminarios e 2 Xornadas nas que se trataron cuestións transfronteirizas entre Galicia e a Rexión Norte de Portugal.

Na súa procura por incentivar a investigación, o IDEGA convocou en 2017, conxuntamente co Consello Económico e Social de Galicia, o IV Premio de Investigación "Valentín Paz Andrade de investigación en economía de Galicia" e coa Fundación Feiraco o "Premio Jesús García Calvo de investigación en desenvolvemento rural e cooperativismo". No primeiro, na Modalidade 1,

premiouse un traballo realizado polos investigadores, D. Manel Antelo, Dª Pilar Magdalena e D. Juan Carlos Reboredo e na Modalidade 2 premiáronse as teses de doutoramento de D. Fernando Corbelle Cacabelos e Dª Diana Fernández Méndez. No premio Jesús García Calvo quedou deserta a Modalidade A, mentres que premiouse a tese de Dª Xiana Rodil Fernández na Modalidade B.1 e o TFM de D. Rubén Rey París na Modalidade B.2.

En 2017 aprobouse o Plan de Acción do IDEGA para o período 2017-2020, solicitado polo Vicerreitorado de Investigación e Innovación. Este Plan céntrase en dous obxectivos fundamentais: 1.- Consolidar e reforzar o papel relevante que ven xogando o Instituto na investigación aplicada e na transferencia de coñecemento. 2.- Impulsar ao mesmo tempo un salto cualitativo en canto á excelencia científica, a partir do reforzamento e a avaliación continua da base de persoal investigador implicado nas súas actividades. O Plan de Acción mantén unha estreita relación co proxecto da Agrupación Estratéxica "Bioeconomía, Emprendemento e Territorio" (BETA), impulsado en 2015 desde o IDEGA. Asemade, no Informe de Avaliación do IDEGA, realizado no contexto do Programa de Reformulación dos Institutos de Investigación da USC, establecéronse unhas recomendacións de obrigado cumprimento que inciden no Plan de Acción.

A normativa, aprobada en 2017, sobre a Reformulación dos Institutos Universitarios de Investigación da USC e o Regulamento de Creación e Xestión de Institutos de Investigación da USC suporá un cambio substantivo no funcionamento do IDEGA nos vindeiros exercicios. Para a súa adaptación a nova situación é preciso, en primeiro lugar, modificar o actual Regulamento de Réxime Interno. Para tal fin creouse unha Comisión encargada de estudar e redactar as modificacións oportunas. O proceso de transformación levarase a cabo en 2018 e 2109.

A continuación recóllense polo miúdo as actividades levadas a cabo polo IDEGA en 2107 que, dun modo sintético, se comentan neste apartado.

Coa publicación desta Memoria o IDEGA mantén o seu compromiso de transparencia coa sociedade na transmisión da información e amosa a súa satisfacción por contribuír, cunha investigación de calidade, a un mellor coñecemento da realidade social e económica de Galicia e de ser un instrumento de transmisión do saber na Universidade de Santiago de Compostela.

ÓRGANOS DE GOBERNO E PERSOAL

XUNTA DE GOBERNO

Presidente: **D. Juan Viaño Rey**. Reitor da Universidade de Santiago de Compostela.

Dna. Isabel Rodríguez-Moldes Rey. Vicerreitora de Investigación e Innovación da Universidade de Santiago de Compostela.

D. José María Arias Mosquera. Presidente da Fundación Barrié.

D. José Montes Pérez. Presidente do Padroado da Fundación FEIRACO.

D. Pedro Otero Espinar. Director-Xerente da Fundación Galicia Obra Social AFUNDACIÓN.

Dna. María Corina Porro Martínez. Presidenta do Consello Económico e Social de Galicia.

D. Rogelio Conde-Pumpido Tourón. Director do Centro de Innovación e Transferencia de Tecnoloxía do CITT da USC.

D. Alberto Meixide Vecino. Director do IDEGA.

D. Juan José Ares Fernández. Secretario do IDEGA.

D. Joam Carmona Badía. Representante do Consello Científico do IDEGA.

DIRECTOR:

Alberto Meixide Vecino

SECRETARIO:

Juan José Ares Fernández

CONSELLO CIENTÍFICO

Aldrey Vázquez, José Antonio
Antelo Suárez, Manel
Ares Fernández, Juan J.
Balboa López, Xesús Leopoldo
Bande Ramudo, Roberto
Caamaño Alegre, José
Cabana Iglesia, Ana
Carmona Badía, Joam
Castañón Llamas, Luís
Durán Vila, Francisco Ramón
Espido Bello, Maria do Carme
Fernández Fernández, Melchor
Fernández González, Ángel
Fernández Grela, Manuel
Fernández Prieto, Lourenzo
Ferrás Sexto, Carlos
García Arias, Ana Isabel
Giráldez Rivero, Xesús
González Manteiga, Wenceslao

Herranz González, Roberto
Jordán Rodríguez, Manuel
Lanero Táboas, Daniel
Lois González, Rubén C.
López García, Xosé
López Iglesias, Edelmiro
Loureiro García, María L.
Marey Pérez, Manuel Francisco
Muñoz Abeledo, Luisa
Meixide Vecino, Alberto
Pazos Otón, Miguel
Pereira López, Xesús
Perez Fra, Maria do Mar
Ricoy Riego, Carlos J.
Riveiro García, María Dolores
Santos Solla, Xosé
Sineiro García, Francisco
Suárez Piñeiro, Ana María
Verdugo Matês, Rosa María

COMISIÓN PERMANENTE

Meixide Vecino, Alberto
Ares Fernández, Juan José
Loureiro García, María Luz
Marey Pérez, Francisco Manuel
Pazos Otón, Miguel

TÉCNICOS E PERSOAL DE APOIO

ADMINISTRACIÓN

- María Isabel Rial Otero
- María Dolores Tuñas Riveiro

PERSOAL INVESTIGADOR

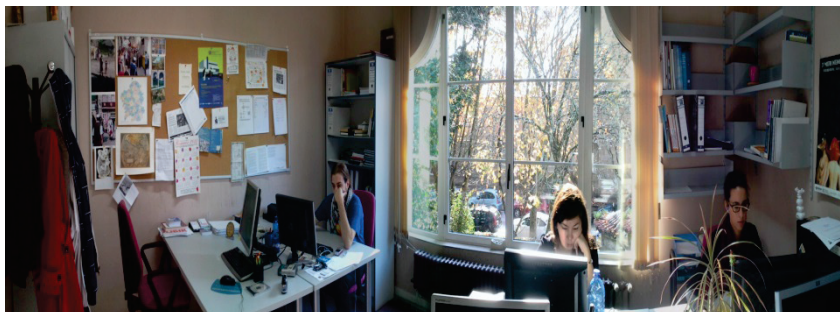
- Alba Lugilde Sánchez, FPU
- André Carrascal Incera, Investigador Postdoutoral
- Jose Manuel Lage Tuñas, Investigador contratado
- Lucrezia López, Investigadora contratada
- Paula Solla Sineiro, Investigadora contratada
- Maria del Carmen Vilariño López, Investigadora contratada
- Lucía Gayoso Couce, Investigadora contratada
- Fátima Fernández Fernández, Investigadora contratada
- Diana Fernández Méndez, Investigadora contratada
- Yamilé Pérez Guilarte, Investigadora contratada
- Laura Seoane Novo, Investigadora contratada
- Francisco Xosé Armas Quintá, Investigador contratado
- Oleg Lazovski, investigador contratado
- Lois Pérez Castrillo, Investigador contratado
- Iago Rodríguez-Lestegas Tizón, Investigador contratado
- María Ines Gusman Correia Araujo, Investigadora contratada
- Inés Mosquera Bargiela, Investigadora contratada
- Ramón López Rodríguez, Investigador contratado

PERSOAL DO CETUR

- Eva María Paz Martínez
- Jakson Renner Rodrigues Soares
- Mateo Varela Cornado

INVESTIGADORES INTERNACIONAIS

- Freddy Jesús Ruiz Herrera, Universidad Industrial de Santander
- Harold Moreno Holguin, Universidad Tecnológica del Choco
- Akmaral Iliyaz, Erasmus Mundus Action II
- Cristina Nataly Cadenas Palacios, Bolseira Senescyt
- Aizhan Samanbayeba, Economic Research Institute
- Carlos Rizzi Alberto, Universidade de São Paulo

ALUMNOS EN PRACTICAS GRADO XEOGRAFIA E ORDENACIÓN DO TERRITORIO

- David Ángel Fernández Fontaña
- Diego Cidrás Fernández

GRUPOS DE INVESTIGACIÓN

ANÁLISE TERRITORIAL GI-1871***Liñas de investigación:***

- ✓ Análises socioeconómicas con implicacións territoriais: turismo, industria, transportes-mobilidade, pesca.
- ✓ Desenvolvemento local.
- ✓ Ordenación do territorio: urbanismo.
- ✓ Medioambiente: espazos naturais, diagnóstico ambiental, climatoloxía aplicada.
- ✓ Cooperación internacional ao desenvolvemento. Loita contra o empobrecemento.

Coordinador:

Lois González, Rubén Camilo

Investigadores:

Armas Quintá, Francisco Xosé
 Balsa Barreiro, José
 Durán Villa, Francisco Ramón
 López, Lucrecia
 Miramontes Carballada, Ángel
 Paül Carril, Valerià
 Pazos Otón, Miguel
 Piñeira Mantiñán, María Xosé
 Piñeiro Antelo, María Anxos
 Rodrigues Soares, Jakson Renner
 Rodríguez González, Román
 Rodríguez Outeiro, José
 Santos Solla, Xosé Manuel
 Suárez Otero, José
 Trillo Santamaría, José María
 Verdugo Matês, Rosa María
 Barreiro Quintás, Daniel
 Gusman Correia Araujo Barbosa, Maria Ines
 López Rodríguez, Ramón
 Taboada de Zúñiga Romero, Pilar
 Perez Guilarte, Yamilé
 Rodríguez-Lestegás Tizón, Iago
 Solla Sineiro, Paula

Colaboradores externos:

López González, Alejandro, Universidade de León
Somoza Medina, José, Universidade de León
González Pérez, Jesús Manuel, Universidade das Illas Baleares
Alonso Logroño, María Pilar, Universidade de Lleida
Escudero Gómez, Luis Alfonso, Universidad de Castilla a Mancha
Calvo Silvosa, Anxo Ramón, Universidade da Coruña
Araujo da Silva, Onildo, Universidade Estadual de Feira de Santana UEFES
Figueira Almeida Urbano Medonça, João Pedro, Universidade Lusíada do Porto.
Geralda Almeida, María, Universidade de Goiania
Fernández Fernández, Vanessa, UNED
Renner Rodrigues Soares, Jakson, FBA Consulting
Patiño Romarís, Carlos Alberto, Universidade de Vigo
Franco García, María, Universidade Federal da Pariba de Brasil

ANÁLISE ECONÓMICA GI-1922**Liñas de investigación:**

- ✓ Microeconomía.
- ✓ Macroeconomía.
- ✓ Economía financeira.
- ✓ Crecemento e desenvolvemento económico.
- ✓ Economía Internacional.
- ✓ Economía rexional e sectorial.
- ✓ Historia do Pensamento Económico.

Coordinador:

Ricoy Riego, Carlos Javier

Investigadores:

Ares Fernández, Juan José
Barcia Domínguez, María José
Meixide Vecino, Alberto
Trelles González, Rafael
Vilas Fernández, Manuel Ángel
Villar Casas, Gumersindo

**ECONOMÍA AGROALIMENTARIA E MEDIOAMBIENTAL,
DESENVOLVEMENTO RURAL E ECONOMÍA SOCIAL GI-1899**

Liñas de investigación:

- ✓ Economía agroalimentaria.
- ✓ Xestión económica das explotacións agrarias.
- ✓ Estrutura e dinámica dos mercados agrarios.
- ✓ Organización e funcionamento da cadea láctea.
- ✓ Procesos de axuste estrutural na agricultura e mobilidade da terra.
- ✓ Políticas agrarias: a Política Agraria Común; distribución do apoio público á agricultura.
- ✓ Políticas de desenvolvemento rural.
- ✓ Impactos ambientais das actividades agrarias.
- ✓ Análise do cooperativismo en Galicia.
- ✓ Desenvolvemento rexional.
- ✓ O Sistema de financiamento autonómico; facendas rexionais e locais.
- ✓ Orzamento público, reformas orzamentarias, regras e transparencia fiscais.
- ✓ Cambios demográficos e consecuencias económicas.

Coordinador:

López Iglesias, Edelmiro

Investigadores:

Caamaño Alegre, José
Castañón Llamas, Luis
Díaz Varela, Emilio Rafael
Fernández Leiceaga, Xoaquín María
García Arias, Ana Isabel
Jordán Rodríguez, Manuel
Pérez Fra, María do Mar
Sineiro García, Francisco
Valdés Paços, Bernardo
Cisneros Palacios, Johanna Gabriela
Dios Ortiz, Javier Ramón

Iglesias Rodríguez, Noemí
Laiño de Castro, Juan José
Pardal Coca, Roberto
Ríos Rodríguez, Raúl
Rocha Correa, Pedro Fiz
Rodríguez-Morales López, Beatriz Pilar
Torres Martínez, Estefanía
Toxo Asorei, Rocío
Seoane Novo, Laura

Colaboradores externos:

Arnalte Alegre, Eladio Vicente, Universidad Politécnica de Valencia
Ceña Delgado, Felisa, Universidad de Córdoba
Ortiz Miranda, Dionisio, Universidad Politécnica de Valencia
Santiso Blanco, Jorge Antonio, Instituto Galego de Estatística
Vázquez González, Ibán, Centro de Investigación e Formación Agrarias (CIFA)
de Cantabria
Lorenzana Fernández, Roberto, Laboratorio Interprofesional Galego de Análise
do Leite (LIGAL)
Peón Pose, David, Universidade da Coruña

GRUPO DE ANÁLISE XURÍDICO-ECONÓMICA GI-2037

Liñas de investigación:

- ✓ Danos e responsabilidade medioambiental
- ✓ Dereito antidiscriminatorio
- ✓ Dereito civil galego
- ✓ Economía ambiental (valoración de activos ambientais, análise de políticas de incentivos e estudos metodolóxicos de valoración)
- ✓ Economía da enerxía (análise do impacto externo e análise do ciclo da vida)
- ✓ Economía dos recursos naturais (recursos agrarios, pesqueiros e forestais)
- ✓ Economía da saúde e dereito sanitario
- ✓ Seguros e responsabilidade civil
- ✓ Integración europea e globalización

Coordinadora:

Loureiro García, María Luz

Investigadoras:

Iglesias Redondo, Julio Ignacio
Trigo García, María Belén
Silva Leiras, Diana Isabel

Colaboradores externos:

Loomis, John B., Colorado State University
Nunes, Paulo A. L., FEEM, Fundación Eni Enrico Mattei
Ojea Fernández-Colmeiro, Elena, Bc3 Bask Center for Climate Change
Rodolfo Nayga, Jr., University of Arkansas
Bradshaw Bradshaw, Richard, University of Liverpool
Lavandeira Villot, Xabier, Universidade de Vigo
Barrio Martínez, Melina, Universidad de Alcalá de Henares
Pérez Sánchez, José Antonio, Consellería de Educación. Xunta de Galicia

GRUPO DE ANÁLISE E MODELIZACIÓN ECONÓMICA GI-1883

IDEGA
Avda. das Ciencias, Chaleir nº 1
Campus Universitario Sur
15782 Santiago de Compostela

Tel: +34 981 50 11 00 / +34 981 50 21 00, ext: 14309 Fax: +34 981 50 90 35

Liñas de investigación:

- ✓ Economía laboral
- ✓ Economía da saúde
- ✓ Avaliación socioeconómica
- ✓ Contabilidade social
- ✓ Análise Input-Output
- ✓ Integración Económica
- ✓ Economía Internacional

Coordinador:

Fernández Fernández, Melchor

Investigadores:

Bande Ramudo, Roberto
Canay Pazos, José Raúl
Carrascal Incera, André
Fernández Castro, María Belén
Fernández Grela, Manuel
Fernández Méndez, Diana
Herranz González, Roberto
Pereira López, Xesús
Rey Suárez, Pedro María
Riveiro García, María Dolores
Corbelle Cacabelos, Fernando
Fernández Fernández, Fátima
Guillén García, Antia
Iliyas, Akmaral
Lazovski, Oleg
Lugilde Sánchez, Alba
Moreno Holguin, Harold
Rey Araújo, Pedro María
Yuldasheva, Salomat
Tuñas Riveiro, María Dolores
Vilariño López, María del Carmen

Colaboradores externos:

Flores Mallo, Manuel Fernando, OECD Directorate for Employment Labour and Social Affairs

Montuenga Gómez, Víctor Manuel, Universidad de Zaragoza

Manrique de Lara Peñate, Casiano, Universidad de Las Palmas de Gran Canaria

Destefanis, Sergio, U. degli Studi di Salerno

Capasso, Salvatore, University of Naples, Parthenope

Robles Teigeiro, Luis, Universidad de Málaga

Li Bonilla, Federico, Universidad Estatal a Distancia de Costa Rica

Pena Boquete, Yolanda, AYeconomics

Zuñiga Zapata, Ana Crisitina, Corporación Universitaria Lasallista, Colombia

Da Costa Pereira, Raquel Susana, ISCAP-Instituto Superior de Contabilidade e Administração do Porto.

**GRUPO DE ESTUDOS DE HISTORIA EMPRESARIAL E SECTORIAL.
PESCA, INDUSTRIA E COMERCIO GI-1170**

Liñas de investigación:

- ✓ Historia e economía da pesca e da construción naval.
- ✓ Relacións económicas internacionais.
- ✓ Historia industrial.
- ✓ Historia da empresa.
- ✓ Historia do traballo.
- ✓ Patrimonio industrial e marítimo.

Coordinador:

Carmona Badía, Joam

Investigadores:

Espido Bello, María del Carmen

Fernández González, Ángel Ignacio

Giráldez Rivero, Jesús

Lozano Courtier, Alberto

Muñoz Abeledo, Luisa

Dios Vicente, Adrián

Hernández Soto, Gonzalo

GRUPO DE NOVOS MEDIOS (TENDENCIAS, CIBERMEDIOS, IMPRESOS) GI-1641

Liñas de investigación

- ✓ Investigación das demandas dos novos usuarios, anunciantes e audiencias con especial atención ós novos lectores e sectores económicos emerxentes.
- ✓ Estudo das perspectivas e tendencias no ámbito da comunicación na Unión Europea.
- ✓ Laboratorio de proxectos e de elaboración da información.
- ✓ Estudo continuo dos medios dixitais e impresos.
- ✓ Análise permanente dos produtos informativos dos mercados globais e locais.
- ✓ Exame da estrutura dos medios impresos e audiovisuais.
- ✓ Análise da produción informativa do ecosistema mediático.
- ✓ Análise e seguimento das políticas de comunicación.
- ✓ Análise das relacións entre xornalismo e literatura.
- ✓ Investigación no ámbito da comunicación organizacional e de crise.
- ✓ Historia da comunicación.
- ✓ Análise de contidos, linguaxes e manipulación en todos os soportes. Análise do impacto da tecnoloxía nas novas linguaxes e novas formas de censura.
- ✓ Observatorio europeo de comunicación local.
- ✓ Observatorio galego da comunicación.
- ✓ Observatorio do ciberxornalismo.
- ✓ Observatorio de prensa e escola.
- ✓ Observatorio do libro.
- ✓ Observatorio de radio.

Coordinador

López García, Xosé

Investigadores

Bellón Rodríguez, Ana
Campos Freire, Francisco Manuel
Fernández Freixanes, Víctor

Fernández Lombao, Tania
Ferrás Sexto, Carlos
Gago Mariño, Manuel
García Orosa, Berta
García Vázquez, Yolanda
Neira Cruz, Xosé Antonio
Otero López, María Luisa
Pereira Fariña, Xosé
Pousa Estévez, Xosé Ramón
Silva Rodríguez, Alba
Sixto García, José
Soengas Pérez, Xosé
Toural Bran, Carlos
Túñez López, José Miguel
Vázquez Sande, Pablo
Direito Rebollal, Sabela
Lago Vazquez, Diana
Negreira Rey, María Cruz
Pérez Seijo, Sara
Rodríguez Castro, Marta
Vázquez Herrero, Jorge
Vizoso García, Ángel Antonio

Colaboradores externos

Limia Fernández, Moisés, Universidade do Minho
Costa Sánchez, Carmen, Universidade da Coruña
Alonso Ramos, Natalia, Instituto de Formación Financiera y Empresarial
Lozano Aguiar, Lara, Televisión de Galicia
Gallur Santorun, Santiago, Universidad Autónoma de Ciudad Juárez
Berdugo Rojas, David Ricardo, Universidad EAN
Melle Goyanes, María, Comunicación Dixital

PROXECTOS E CONTRATOS DE INVESTIGACIÓN

Líñas xerais evolución da investigación no IDEGA nos últimos anos

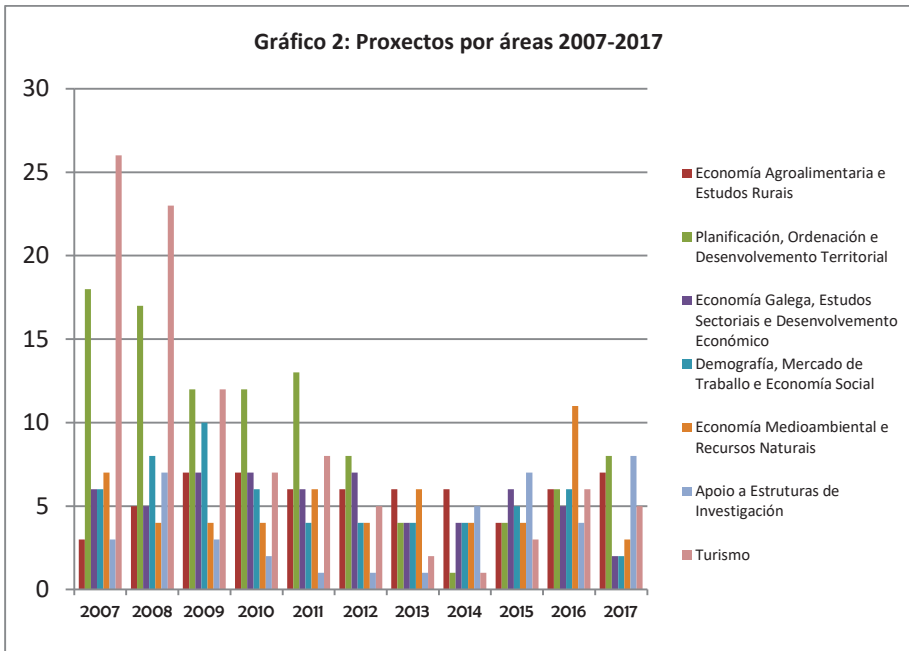
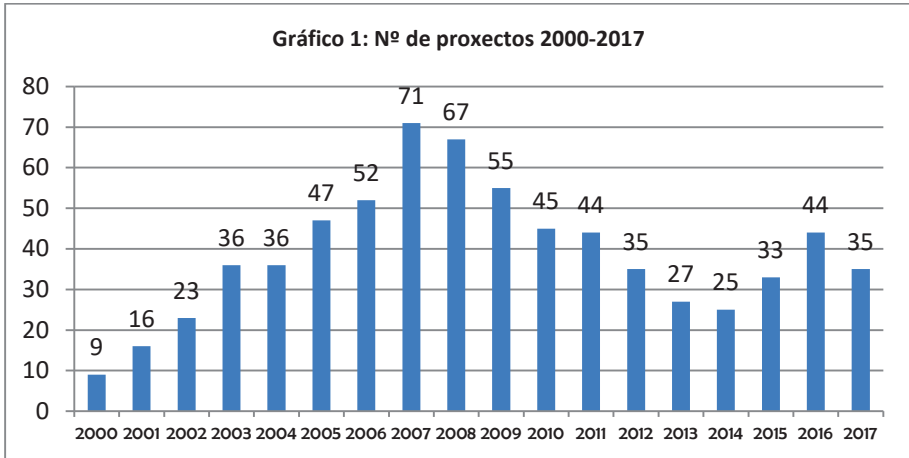

Gráfico 3: Distribución por áreas 2017

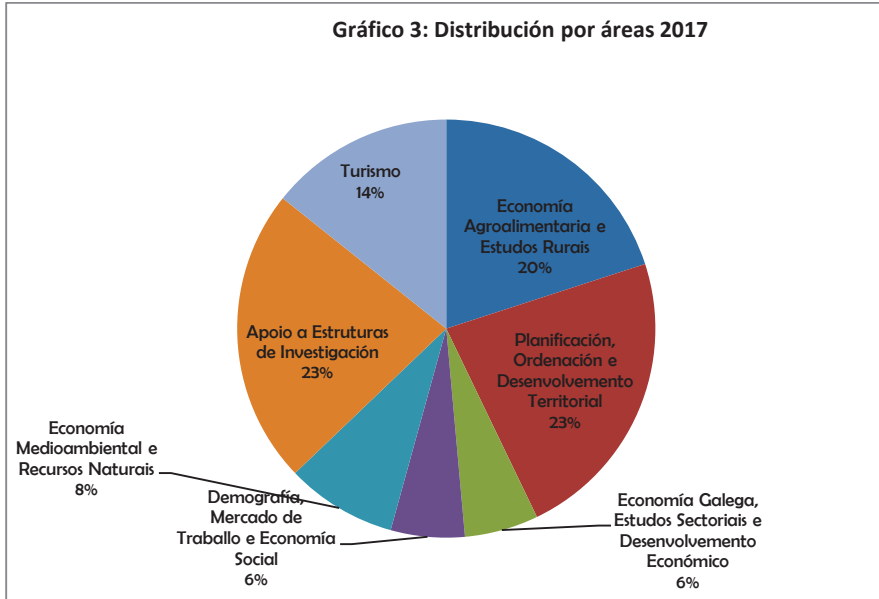
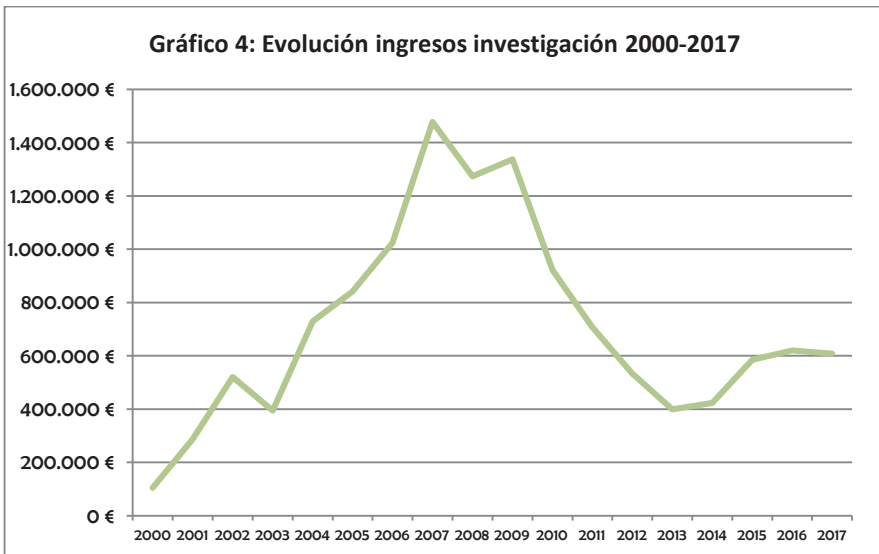

Gráfico 4: Evolución ingresos investigación 2000-2017

I. ÁREA DE ECONOMÍA AGROALIMENTARIA E ESTUDOS RURAIS

1. *Xestión integral de explotacións de leite na Cornisa Cantábrica*

Proxecto de investigación financiado pola Fundación Privada Triptolemos para o Desenvolvemento Agroalimentario.

Investigador principal: Francisco Sineiro García, Departamento de Economía Aplicada/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

2. *Asesoramento e planificación de explotacións agrarias*

Proxecto de investigación financiado por Agra Ingenieros C.B.

Investigador principal: Manuel Francisco Marey Pérez, Departamento de Enxeñaría Agroforestal/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

3. *Asistencia técnica para a análise e mellora da Memoria de Actividades do Proxecto do Centro de Recría na Granxa Gayoso*

Proxecto de investigación financiado pola Deputación de Lugo.

Investigador principal: Francisco Sineiro García, Departamento de Economía Aplicada/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela.

4. *Elaboración do Plan Estratéxico do Clúster Alimentario de Galicia 2016-2020*

Proxecto de investigación financiado pola Asociación Clúster Alimentario de Galicia.

Investigador principal: Edelmiro López Iglesias, Departamento de Economía Aplicada/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

5. *Participación na definición e redacción do proxecto innovador "Novos modelos de resiliencia en explotacións de vacún de leite"*

Proxecto de investigación financiado pola Unión Leiteira Galega-ULEGA.

Investigador principal: Edelmiro López Iglesias, Departamento de Economía Aplicada/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela.

6. *Análise económico individual das explotacións que forman parte da rede e redacción do informe*

Proxecto de investigación financiado pola Consellería de Agricultura e Gandería da Xunta de Castela e León.

Investigador principal: Edelmiro López Iglesias, Departamento de Economía Aplicada/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

7. *Estudo de revisión e actualización dos modelos de indexación leite de vaca*

Proxecto de investigación financiado pola Organización Interprofesional Lactea (INLAC).

Investigador principal: Edelmiro López Iglesias, Departamento de Economía Aplicada/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

II. ÁREA DE PLANIFICACIÓN, ORDENACIÓN E DESENVOLVEMENTO TERRITORIAL

1. *Heritage routes-new requirements for use of instruments and forms of collaboration in heritage management*

Proxecto de investigación financiado por Norwegian Institute for Nature Research-NINA.

Investigador principal: Rubén Camilo Lois González, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela.

2. *Urban dynamics: Global perspectives for a socio-cultural urban Management (URBDYN)*

Proxecto de investigación financiado pola Comisión Europea.

Investigador principal: Rubén Camilo Lois González, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela.

3. *Nuevos modelos de gobierno de las ciudades, e intervención en los espacios urbanos en el período post crisis*

Proxecto de investigación financiado pola Axencia Estatal de Investigación.

Investigador principal: Rubén Camilo Lois González, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela.

4. *Análise-diagnóstico territorial da Área do Miño Transfronteiriza*

Proxecto de investigación financiado pola Deputación de Pontevedra.

Investigador principal: Rubén Camilo Lois González, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela.

5. *GEOPARD-I. Patrimonio colectivo cultural: plataforma para a valoración e innovación*

Proxecto de investigación financiado pola Comisión Europea.

Investigador principal: Rubén Camilo Lois González, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela.

6. *Convenio de colaboración entre a Consellería de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio, a Universidade de Santiago de Compostela e a Universidade de A Coruña para o deseño da estratexia de infraestrutura verde en Galicia*

Proxecto de investigación financiado pola Consellería de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio.

Investigador principal: Emilio Rafael Díaz Varela, Departamento de Economía Aplicada, Universidade de Santiago Compostela.

7. *Mobilidade transfronteiriza: a raia húmida a debate a través de casos europeos*

Proxecto de investigación financiado pola Deputación Provincial de Pontevedra.

Investigador principal: Rubén Camilo Lois González, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela.

8. *A nova AECT Rio Miño desde unha visión comparada: A Raia e Europa*

Proxecto de investigación financiado pola Deputación Provincial de Pontevedra.

Investigador principal: Rubén Camilo Lois González, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela.

III. ÁREA DE TURISMO

1. *Estudo sobre a demanda turística en Santiago de Compostela*

Proxecto de investigación financiado por Información e Comunicación Local, S.A. (INCOLSA).

Investigador principal: Miguel Pazos Otón, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

2. *Desenvolvemento dunha metodoloxía para o estudo do impacto do Camiño de Santiago a escala local*

Proxecto de investigación financiado pola Axencia Turismo de Galicia.

Investigador principal: Melchor Fernández Fernández, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

3. *Deseño, elaboración e aplicación dunha enquisa piloto para coñecer o perfil do peregrino e o seu nivel de satisfacción*

Proxecto de investigación financiado pola Axencia Turismo de Galicia.

Investigador principal: Melchor Fernández Fernández, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

4. *Realización do diagnóstico da oferta turística de Galicia*

Proxecto de investigación financiado pola Asociación Clúster Empresarial de Turismo de Galicia.

Investigador principal: Miguel Pazos Otón, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela.

5. *Ferramentas de planificación: Estatístico de Turismo de Santiago de Compostela e arredores*

Proxecto de investigación financiado por Información e Comunicación Local, S.A. (INCOLSA).

Investigador principal: Miguel Pazos Otón, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

IV. ÁREA DE ECONOMÍA GALEGA, ESTUDOS SECTORIAIS E DESENVOLVEMENTO ECONÓMICO

1. A Economía Galega. Informe 2016

Proxecto de investigación financiado pola Afundación.

Investigador principal: Alberto Meixide Vecino, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

2. Creación e posta en marcha "Observatorio das finanzas municipais na Provincia de Lugo"

Proxecto de investigación financiado pola Deputación Provincial de Lugo.

Investigador principal: Antonio López Díaz, Departamento de Dereito Público Especial, Universidade de Santiago de Compostela.

V. ÁREA DE DEMOGRAFÍA, MERCADO DE TRABAJO E ECONOMÍA SOCIAL

1. NUTRIAGE-I. Soluciones avanzadas para un envejecimiento saludable a través de la nutrición en el marco de la Eurorregión Galicia-Norte de Portugal

Proxecto de investigación financiado pola Comisión Europea.

Investigador principal: Melchor Fernández Fernández, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

2. Análise do sistema actual de reparto de créditos para servicios sociais e deseño dunha proposta alternativa

Proxecto de investigación financiado pola Consellería de Política Social.

Investigador principal: Melchor Fernández Fernández, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

VI. AREA DE ECONOMÍA AMBIENTAL E RECURSOS NATURAIS

1. ***Preferencias, actitudes e políticas cara o cambio climático: unha visión económica apoiada en BIG DATA***

Proxecto de investigación financiado pola Axencia Estatal de Investigación.

Investigadora principal: María L. Loureiro García, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

2. ***Informe pericial dos Costes Ambientais e Económicos Sociais ocasionados polo Buque Prestige. Valoración de danos***

Proxecto de investigación financiado pola Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza.

Investigadora principal: María L. Loureiro García, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela

3. ***Estudio de la recuperación de las escombreras en Lignitos de Meirama para ver los posibles retornos basados en tangible e intangible: Un análisis coste-beneficio***

Proxecto de investigación financiado por Lignitos de Meirama, S.A.

Investigadora principal: María L. Loureiro García, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela

VII. APOIO A ESTRUTURAS DE INVESTIGACIÓN

1. Axuda complementaria aos contratos postdoutorais da modalidade B 2016

Proxecto de investigación financiado pola Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria.

Investigador principal: Juan Manuel Trillo Santamaría, Departamento de Xeografía da Universidade de Santiago de Compostela.

2. Consolidación e estruturación 2017. GRC GI-1883 Grupo de Análise e Modelización Económica (GAME)

Proxecto de investigación financiado pola Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria.

Investigador principal: Melchor Fernández Fernández, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

3. Consolidación e estruturación 2017. GPC GI-1899 Economía Agroalimentaria e Medioambiental, Desenvolvemento Rural e Economía Social (ECOAGRASOC)

Proxecto de investigación financiado pola Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria.

Investigador principal: Edelmiro López Iglesias, Departamento de Economía Aplicada/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

4. Consolidación e estruturación 2017. GPC GI-2037 Grupo de Análise Xurídico-Económica (ECO-IURIS)

Proxecto de investigación financiado pola Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria.

Investigadora principal: Maria L. Loureiro García, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

5. Axudas singulares 2017 GI-1883

Axuda financiada pola Universidade de Santiago de Compostela.

Investigador principal: Melchor Fernández Fernández, Departamento de Fundamentos da Análise Económica/IDEGA, Universidade de Santiago de Compostela.

6. Consolidación e estruturación 2016. GRC GI-1871 Análise Territorial

Proxecto de investigación financiado pola Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria.

Investigador principal: Rubén Camilo Lois González, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela.

7. Consolidación e estruturación. REDES GI-1871 Novos enfoques da análise territorial NEDAT

Proxecto de investigación financiado pola Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria.

Investigador principal: Rubén Camilo Lois González, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela.

8. Red para la revisión y actualización conceptual sobre la interacción de turismo y territorio. REDES DE EXCELENCIA 2016

Proxecto de investigación financiado pola Axencia Estatal de Investigación.

Investigador principal: Rubén Camilo Lois González, Departamento de Xeografía/IDEGA, Universidade de Santiago Compostela.

PUBLICACIONES

I. A ECONOMÍA GALEGA. INFORME 2016

Análise do comportamento da economía de Galicia no ano 2016, poñéndoa en relación coa economía española; examínase a evolución tanto no seu conxunto como no detalle dos seus sectores.

Director: Alberto Meixide Vecino, Universidade de Santiago/IDEGA.

Membros do Equipo realizador: Juan. J Ares Fernández, Universidade de Santiago/IDEGA; Roberto Bande Ramudo, Universidade de Santiago; Adrián Blanco Estévez, Economista; Melchor Fernández Fernández, Universidade de Santiago/IDEGA, Manuel Fernández Grela, Universidade de Santiago/IDEGA; Manuel Ferro Novoa, Abanca, Aureliano García González-Llanos, Economista; Uxío Labarta Fernández, Centro de Investigacións Mariñas, Xan López Facal, Economista; Edelmiro López Iglesias, Universidade de Santiago/IDEGA; Dolores Martínez Martínez, Afundación; Fidel Martínez Roget, Universidade de Santiago; Luis Otero González, Universidade de Santiago; Xulio X. Pardellas de Blas, Universidade de Vigo; Marcos Pérez Pérez, Universidade de Vigo; Bernardo Valdés Paços, Universidade de Santiago; Miguel Anxo Vázquez Taín, Universidade de Santiago; Manuel Vilas Fernández, Universidade de Santiago.

Colaborador: Manuel López Sande

Revisión lingüística: Alba Rodríguez Saavedra, Afundación.

Editado por Afundación-Obra Social ABANCA
I.S.S.N.: 2171-8849

II. A ECONOMÍA GALEGA. INFORME 2016. RESUMO EXECUTIVO

Director: Alberto Meixide Vecino, Universidade de Santiago/IDEGA.

Membros do Equipo realizador: Juan. J Ares Fernández, Universidade de Santiago/IDEGA; Roberto Bande Ramudo, Universidade de Santiago; Adrián Blanco Estévez, Economista; Melchor Fernández Fernández, Universidade de Santiago/IDEGA, Manuel Ferro Novoa, Abanca, Aureliano García González-Llanos, Economista; Uxío Labarta Fernández, Centro de Investigacións Mariñas, Edelmiro López Iglesias, Universidade de Santiago/IDEGA; Dolores Martínez Martínez, Afundación; Fidel Martínez Roget, Universidade de Santiago; Luis Otero González, Universidade de Santiago; Marcos Pérez Pérez, Universidade de Vigo; Bernardo Valdés Paços, Universidade de Santiago; Miguel Anxo Vázquez Taín, Universidade de Santiago; Manuel Vilas Fernández, Universidade de Santiago.

Colaborador: Manuel López Sande

Revisión lingüística: Alba Rodríguez Saavedra, Afundación.

Depósito Legal: C 1075-2017

III. DOCUMENTOS DE TRABAJO IDEGA

NÚMEROS PUBLICADOS

1. ÁREA DE ANÁLISE ECONÓMICA:

1.1 Documentos de Trabajo. Análise Económica 62

Autores: Alba Luqilde Sánchez, Roberto Bande Ramudo, María Dolores Riveiro García, Universidade de Santiago de Compostela.

Título: *Precautionary saving: a review of the theory and the evidence*

1.2 Documentos de Trabajo. Análise Económica 63

Autores: Roberto Bande Ramudo, Universidade de Santiago de Compostela, Ángel Martín Román, Universidade de Valladolid.

Título: *Regional differences in the okun's relationship: new evidence for Spain (1980-2015)*

1.3 Documentos de Trabajo. Análise Económica 64

Autora: Marta Vázquez Suárez, Universidade de Santiago de Compostela.

Título: *La crisis económica española en el contexto de la crisis europea.*

1.4 Documentos de Trabajo. Análise Económica 65

Autora: Marta Vázquez Suárez, Universidade de Santiago de Compostela.

Título: *La crisis financiera internacional como una oportunidad para la reestructuración del sistema bancario español: concentración y desaparición de las cajas de ahorro.*

DOCENCIA

I. PROGRAMA DE DOUTORAMENTO EN DESENVOLVEMENTO REXIONAL E INTEGRACIÓN ECONÓMICA

O Programa caracterízase pola priorización dunhas liñas de investigación moi concretas (cambio demográfico, desenvolvemento rexional e internacionalización, economía laboral, política agraria e desenvolvemento rural, avaliación e planificación económica rexional e sociedade da información e desenvolvemento urbano-rexional), áreas nas que os grupos implicados poden ofrecer a experiencia de investigadores de gran calidade no ámbito nacional e internacional, todo isto sen prexuízo de que, en casos xustificados, se poidan formular teses noutras liñas de investigación dentro do eido da análise económica aplicada.

Lugar de celebración: Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais da Universidade de Santiago de Compostela.

Coordinador: Melchor Fernández Fernández.

TESES DEFENDIDAS DO PROGRAMA DE DOUTORAMENTO. ANO 2017

The role of the entrepreneurial logic in export performance. The case of entrepreneurs in transition economies

Doutoranda: Salomat Yuldasheva

Director: Manuel Fernández Grela

Data e lugar de celebración: 21 de decembro no Salón de Grados da Facultade de Económicas e Empresariais.

A industria dos coiros en Galicia: historia e patrimonio

Doutorando: Claudio Otero Eiriz

Director: Xán Carmona Badía

Data e lugar de celebración: 4 de xullo de 2017 no Salón de Grados da Facultade de Económicas e Empresariais.

Pobreza: conceptos, enfoques y métodos de análisis. Tres ensayos de medición aplicada: España y Euroregión Galicia-Norte de Portugal

Doutorando: Fernando Corbelle Cacabelos

Directora: Ánxela Troitiño Cobas

Data e lugar de celebración: 29 de xuño no Salón de Grados da Facultade de Económicas e Empresariais.

Essays on entrepreneurship in Ecuador: Assessing non-pecuniary effects of access to credit for heterogeneous entrepreneurs

Doutoranda: Cristina Nataly Cadena Palacios

Directores: Manuel Fernández Grela e Georgina Mercedes Gómez

Data e lugar de celebración: 19 de maio no Salón de Grados da Facultade de Relacións Laborais.

Estimación de la habitabilidad urbana sostenible a través de un enfoque multicriterio: una aplicación a ciudades españolas

Doutoranda: Beatriz Valcárcel Aguiar

Directores: José Carlos de Miguel Domínguez, María Pilar Murias Fernández

Data e lugar de celebración: 19 de maio no Salón de Grados da Facultade de Económicas e Empresariais

Envejecimiento y protección social de la dependencia en España: efectos sobre el empleo

Doutoranda: Diana Fernández Méndez

Directores: Alberto Meixide Vecino e Melchor Fernández Fernández

Data e lugar de celebración: 20 de xaneiro no Salón de Grados da Facultade de Económicas e Empresariais.

SEMINARIO INVESTIGACIÓN DOUTORANDOS

- The role of the entrepreneurial logic in export performance. The case of entrepreneurs in transition economies, Salomat Sh. Yuldasheva. 27/10/2017
- Pobreza: Conceptos, enfoques y métodos de análisis. Tres ensayos de medición aplicada: España y Euroregión Galicia-Norte de Portugal, Fernando Corbelle Cacabelos. 2/06/2017
- La estructura social del endeudamiento: una aproximación desde la Sociología Económica, Antia Guillen García. 2/06/2017
- Hacia un nuevo modelo de organización en los centros de fitness: el papel de la Gestión de la calidad y las TIC, Miguel Ares Criado. 2/06/2017

SEMINARIOS DO PROGRAMA DE DOUTORAMENTO

Inclusión social de mulleres desempregadas de longa duración e teléfonos móbiles, Yolanda García Vázquez, Universidade de Santiago de Compostela. 19/10/2017

La crisis de deuda española y los fallos en la arquitectura institucional europea, Marta Vázquez Suárez, Universidade de Santiago de Compostela. 9/06/2017

Subjective educational mismatch and signalling, Víctor Montuenga Gómez, Universidad de Zaragoza. 20/01/2017

II. MÁSTER INTERNACIONAL EN PLANIFICACIÓN, DESENVOLVEMENTO LOCAL E ORDENACIÓN DO TERRITORIO EN ÁFRICA OCCIDENTAL

Datas de celebración: entre o 2 de xaneiro de 2017 e o 15 de decembro de 2017

Lugar de celebración: Instituto Universitario de Estudos e Desenvolvemento de Galicia-IDEGA

Directores: Rubén Camilo Lois González e Rosa María Verdugo Matès

**XORNADAS, CONGRESOS E
SEMINARIOS**

I. Mobilidade transfronteiriza: a raia húmida a debate a través de casos europeos de éxito

Xornada que tivo lugar o venres 5 de maio de 2017, no concello de Tui.

ORGANIZA

- Deputación Provincial de Pontevedra
- Concello de Tui
- Grupo ANTE

II. A nova AECT río Miño desde unha visión comparada: a Raia e Europa

Xornada que tivo lugar o venres 21 de abril de 2017 no concello de Tomiño.

ORGANIZA

- Deputación Provincial de Pontevedra.
- Concello de Tomiño.
- Grupo ANTE

III. SEMINARIOS

Alimentação, nutrição e doença: porque é tão difícil comunicar?

Elisabete Pinto, Universidade Católica Portuguesa.

Seminario que tivo lugar na Sala de Seminarios do IDEGA o 1 de decembro de 2017.

When your key variables gives you lemons, pick up new ones. An example of prospective analysis on CO2 emissions for the Asian emerging countries

Miguel Enrique Rodríguez Méndez, Universidade de Vigo.

Seminario que tivo lugar na Sala de Seminarios do IDEGA o 24 de novembro de 2017.

A different approach to quantile wage decompositions with an application to gender wage gaps in the U.K. and the U.S.

Yolanda Pena Boquete, AYECONOMICS

Seminario que tivo lugar na Sala de Seminarios do IDEGA o 17 de novembro de 2017.

PREMIOS

I. IV PREMIO DE INVESTIGACIÓN “VALENTÍN PAZ ANDRADE”

O Premio “Valentín Paz Andrade” de Investigación en economía de Galicia é convocado conxuntamente con carácter anual polo Consello Económico e Social de Galicia e o IDEGA

Obxecto:

Premiar aqueles traballos de investigación que contribúan ao mellor coñecemento da realidade económico-social de Galicia e ao establecemento das mellores políticas para contribuír ao benestar dos seus cidadáns.

No 2017 celebrouse a cuarta edición na que foron premiados:

Modalidade 1. Traballos publicados en revistas científicas ou en editoriais. O traballo titulado “**Obesity: A major problem for Spanish minors**”, autores Manel Antelo, Pilar Magdalena, Juan Carlos Reboredo

Modalidade 2. Teses de doutoramento. O traballos titulados **Pobreza: conceptos, enfoques y métodos de análisis. Tres ensayos de medición aplicada: España y Eurorregión Galicia-Norte de Portugal**, do que é autor Fernando Corbelle Cacabelos

Envejecimiento y protección social de la dependencia en España: efectos sobre el empleo, do que é autora Diana Fernández Méndez

Dotación:

- Modalidade 1: 2.000€
- Modalidade 2: 500€
- Modalidade 2: 500€

Xurado:

- Juan Viaño Rey, Reitor da Universidade de Santiago de Compostela
- Corina Porro Martínez, Presidenta do Consello Económico e Social de Galicia
- Alberto Meixide Vecino, Director do IDEGA
- Emilio Pérez Touriño
- Fernando González Laxe
- Alberto Gago Rodríguez,
- Xoán Carmona Badía
- Juan José Gallego Fouz

II. IV PREMIO DE INVESTIGACIÓN “JESÚS GARCÍA CALVO

O “Premio Jesús García Calvo de investigación en desenvolvemento rural e cooperativismo” é convocado conxuntamente, con carácter anual, pola Fundación Feiraco e o IDEGA.

Finalidade:

Premiar aqueles traballos de investigación que contribúan ao mellor coñecemento e ao desenvolvemento do medio rural e o cooperativismo en Galicia, co obxectivo último de mellorar as actividades económicas e a calidade de vida da poboación rural.

No 2017 celebrouse a cuarta edición na que foron premiados:

Modalidade A. Textos (artigos, libros e capítulos de libros) publicados en revistas científicas ou en editoriais recoñecidas. Este modalidade quedou deserta.

Modalidade B.1 Teses de Doutoramento. O traballo titulado **Mercantilização turística da agricultura. Uma leitura das recomposições dos espaços rurais galegos** do que é autora Xiana Rodil Fernández.

Modalidade B.2 Traballos de Fin de Mestrado e Fin de Grado. O traballo titulado **A forza da unión gandeira. Cooperativismo e sociedades agrarias de transformación en Mazaricos** do que é autor Rubén Rey París.

Dotación:

- Modalidade B.1: 1.500€
- Modalidade B.2: 1.000€

Xurado:

- O Reitor da Universidade de Santiago de Compostela, D. Juan Viaño.
- O Presidente da Fundación Feiraco, D. José Montes Pérez.
- O Director do IDEGA, D. Alberto Meixide Vecino, que actuou de Secretario.
- Dona María Loureiro, do Consello Científico do IDEGA.
- D. José Luis Antuña Álvarez. Director Xeral de FEIRACO.
- D. Edelmiro López Iglesias
- D. Francisco Sineiro García
- D. Carlos Ferrás Sexto

PROYECCIÓN INTERNACIONAL

ESTADIAS DE INVESTIGADORES EXTRANXEIROS

- Christian Kurrat, FernUniversitaet in Hagen
- Elisabete Cristina Bastos Pinto, Universidade Católica Portuguesa
- Luis Clemente Calderón Ayala, Universidad Técnica del Norte
- Aizhan Samanbayeva, Economic Research Institute
- Shaeene Rodrigues Coelho Barbosa, Universidade Federal de Bahia
- Wilma Matilde Guerrero Villegas, Universidad Técnica del Norte

REDES INTERNACIONAIS

- Rede COST Action TU1206 SUB-URBAN "A European network to improve understanding and use of the ground beneath our cities"

Rubén Camilo Lois González e Miguel Pazos Otón

- REDE EUROPEA ESSFIN

Rubén Camilo Lois González e María de los Angeles Piñeiro Antelo

- Rede Internacional de Investigadores En Turismo, Cooperación y Desarrollo (COODTUR)

Xosé Manuel Santos

- Comisión para Sociedade da Información da Unión Xeografica Internacional
- Carlos Ferrás Sexto*

- Impacto Macroeconómico de la Discriminación de Género (IMAGEN) financiada polo Instituto de la Mujer

Melchor Fernández Fernández

PUBLICACIÓNS 2017
INVESTIGADORES DO IDEGA

Equipo realizador: Meixide Vecino, A. e outros

Título: A Economía Galega. Informe 2016

Editorial: Afundación Obra Social ABANCA

Autora: Cabana Iglesia, A.

Título: Mulleres diante. Rostros femininos e acción colectiva no rural galego

Revista: Boletín Galego de Literatura. Dossier: Corpos, territorios e resistencias. Os traballos das mulleres nas literaturas galega e irlandesa.

Volume: 50

Páxinas: inicial: 89 final: 114

Autora: Cabana Iglesia, A.

Título: Casi todo era negro: resistencias y puntos de fuga en torno al tráfico ilegal de mineral. Galicia (1939-1945)

Revista: Cahiers de Civilisation Espagnole Contemporaine

Volume: 18

Autora: Cabana Iglesia, A.

Título: De cando o rural deixou de ser visto como o pozo de todos os males: o Programa de Estudos en Man Común

Revista: Revista Internacional de Comunicación y Desarrollo

Volume: 2 nº: 6

Páxinas: inicial: 17 final: 19

Autores: García Orosa, B.; Vázquez Sande, P.; López García, X.

Título: Narrativas digitales de los principales partidos políticos de España, Francia, Portugal y Estados Unidos

Revista: El profesional de la información

Volume: 24 nº 4

Páxinas: inicial: 589 final: 600

Autores: López García, X.; Rodríguez Vázquez, A.I.; Pereira-Fariña, X.

Título: Competencias tecnológicas y nuevos perfiles profesionales: desafíos del periodismo actual

Revista: Comunicar

Volume: XXV 53 (2017-4)

Páxinas: inicial: 81 final: 90

Autores: Costa-Sánchez, C.; Rodríguez-Vázquez, A. I.; López-García, X.

Título: Transmedia or repurposing journalism? News brands in the era of convergence. Compared study of Greek elections coverage by El País (ES), The Guardian (UK), La Repubblica (IT), and Público (PT)

Revista: Journalism

Volume: 0

Páxinas: inicial: 1 final: 20

Autores: Giráldez Rivero, Jesús, Espido Bello, María del Carmen
Título: Sucesivos cambios en torno a un viejo producto. Las transformaciones en el mercado del bacalao en España (1900-2000)
Publicación: Actas del XII Congreso de la Asociación Española de Historia Económica

Autores: Samambayeva, A., Fernandez-Grela, M.
Título: The internal innovation processes in Kazakhstan
Revista: Eurasian Economies in Transition. Cambridge Scholars Publishing

Autores: Ferras Sexto, C., García Vázquez, Y., Aguilera, A., Rocha, Á.
Título: How Can Geography and Mobile Phones Contribute to Psychotherapy?
Revista: Journal of Medical Systems
Volume: 41 nº 6
Páginas: inicial: 92 final: 98

Autores: García Vázquez, Y., Agulera, A., Ferras Sexto, C., Rocha, Á.
Título: Terapias psicosociales a través de teléfonos móviles con mujeres víctimas de violencia de género.
Publicación: Actas 12th Iberian Conference on Information Systems and Technologies
Páginas: inicial: 2230 final: 2236

Autores: García Vázquez, Y., Ferras Sexto, C., Agulera, A., Ávila, P.
Título: Usability and Feasibility Study of a Remote Cognitive Behavioral Therapy System with Long-Term Unemployed Women
Revista: Journal of Technology in Human Services
Volume: 35 nº 3
Páginas: inicial: 1 final: 12

Autores: Ferras Sexto, C., Leirós López, B., Daniel Oliva, R., Romero Fernández, L.P.
Título: Desorden urbanístico en el área metropolitana de Vigo. ¿Es posible la ordenación?
Publicación: Actas XXV Congreso de la AGE. 50 años de Congresos de Geografía. Naturaleza, territorio y ciudad en un mundo global
Páginas: inicial: 1095 final: 1105

Autores: Herranz González, R., Del Oro Sáez, C. P.
Título: Las estructuras sociales de endeudamiento y los grupos de referencia comunitarios. Una comparación internacional
Revista: Papers. Revista de Sociología
Volume: 102 nº 1
Páginas: inicial: 73 final: 106

Autora: Verdugo Matés, R. M:

Título: La política española de inmigración y los intereses económicos de España en el extranjero

Revista: Papeles de Población

Volume: 93,

Páxinas: inicial: 127 final: 150

Autores: López-Iglesias, E., Peón, D., Rodríguez-Álvarez, J.

Título: Mobility innovations for sustainability and cohesion of rural areas: A transport model and public investment analysis for Valdeorras (Galicia, Spain)

Revista: Journal of Cleaner Production

Volume: 172

Páxinas: inicial: 3520 final: 3534

Autores: Martínez-Filgueira, X., Peón, D., López-Iglesias, E.

Título: Intra-rural divides and regional planning: an analysis of a traditional emigration region (Galicia, Spain)

Revista: European Planning Studies

Volume: 25 nº 7

Páxinas: inicial: 1237 final: 1255

Autores: Zambrano Vera, D.I., López Iglesias, E., Castillo, E., Villacís, D.

Título: El sector lácteo de Ecuador: Principales características de la cadena productiva en zonas rurales del cantón Riobamba, provincia de Chimborazo

Revista: Agroindustrial Science

Volume: 7 nº 1

Páxinas: inicial: 19 final: 32

Autores: García Arias, A. I., Valdês Paços, B.

Título: A cadeia da madeira na economía galega

Libro: O monte galego: Caos ou aproveitamento multifuncional?

Páxinas: inicial: 23 final: 113

Autor: López Iglesias, E.

Título: A cadea láctea en Galicia ante o novo contexto dos mercados e as políticas

Libro: Anuario do Foro Económico de Galicia 2017

Páxinas: inicial: 26 final: 31

Autor: López Iglesias, E., Pérez Fra, M.

Título: Unha estratexia para a Galicia rural do século XXI. Diagnóstico e propostas para o debate

Publicación: Documento 22/2017

Páxinas: inicial: 1 final: 38

Autores: Farinós Dasí, J., Aldrey Vázquez, J. A., Del Río Franqueira, D., Y, Peiró Sánchez-Manjavacas

Título: Situación y evolución de la política de ordenación del territorio en los gobiernos y administraciones de las CC.AA

Publicación: Naturaleza, Territorio y Sociedad en un mundo global. Actas del XXV Congreso de Geógrafos Españoles

Páginas: inicial: 2460 final: 2470

Autores: Lois González, R. C., Lopez, L., Santos, X. M., Gusman, I.

Título: The challenges of the First European Cultural Itinerary: the Way of St. James

Revista: AlmaTourism. Journal of Tourism, Culture and Territorial Development

Volume: 8, nº 6 Nº. 6. Special Issue

Páginas: inicial: 1 final: 19

Autores: Lois González, R. C., Aymerich, C.

Título: Local Administration and Local Power in Spain: Recent Reforms and Debates. Lessons for and from China"

Revista: The Singapore Economic Review

Volume: 63, nº 1

Páginas: inicial: 1 final: 21

Autores: Lois González, R. C., Piñeira, M. J.

Título: La imagen de China y la geografía urbana china en Occidente: Reflexiones desde la península ibérica

Revista: Documents d'Anàlisi Geogràfica

Volume: 63 nº 2

Páginas: inicial: 255 final: 276

Autores: López, L., Lois González, R. C.

Título: The Voices of Female Pilgrims in Medieval Wills. The Jacobean Devotion In Apulia (Italy)

Revista: Gender, Place & Culture

Volume: 24 nº 4

Páginas: inicial: 482 final: 498

Autores: Lopez, L., Pérez Guilarte, Y., Lois González, R. C.

Título: The Way to the Western European Land's End. The Case of Finisterre (Galicia, Spain)

Revista: IJPP – Italian Journal of Planning Practice

Volume: 1

Páginas: inicial: 186 final: 212

Autores: Lopez, L., Lois González, R. C., Castro Fernández, B. M.
Título: Spiritual Tourism on The Way of Saint James. The Current Situation
Revista: Tourism Management Perspectives
Volume: 14
Páxinas: inicial: 225 final: 234

Autores: Araujo, O., Lois González, R. C.
Título: Urbans socio-territorial movements: the resistance of homelessness of Quilombo Paraíso
Libro: Digital Cities ans Spatial Justice
Páxinas: inicial: 183 final: 197

Autores: Da Silva Vieira, V., Lois González, R. C.
Título: Billionaire cities of Bahia and the evolution of social indicators from a geostatistical point of view
Libro: Digital Cities ans Spatial Justice
Páxinas: inicial: 247 final: 263

Autor: Lois González, R. C.
Título: O fundamento de Galicia como territorio nacional: a labor do Seminario de Estudos Galegos e a figura de Ramón Otero Pedrayo
Libro: Repensar Galicia. As Irmandades da Fala
Páxinas: inicial: 527 final: 545

Autor: Lois González, R. C., Castro Fernández, B. M^a
Título: The cult of Mary in Spain: from political interest to pilgrimage tourism
Libro The Ways of the Misericordia: Arts, Culture and Marian religious paths between East and West
Páxinas: inicial: 321 final: 328

Autores: Machado, R., Oliveira, A. G., Lois González, R. C.
Título: Urban ecological infrastructure: spatial correlation between vegetation cover and occurrence of flooding and mass movements in Salvador de Bahia, Brazil
Libro: Digital Cities ans Spatial Justice
Páxinas: inicial: 229 final: 247

Autores: Lestegás, I., Lois González, R.C., Seixas, J.
Título: Impacts of the New Urban Lease Law and the Non-regular Resident Tax Regime on housing affordability and urban regeneration in Lisbon's historic centre
Publicación: Actas do Congreso Anual da AESO. Spaces of Dialog for Places of Dignity: Fostering the European Dimension of Planning
Páxinas: inicial: 1791 final: 1802

Autores: Fernández Prieto, L., Miguez Macho, A., Vilavedra Fernández, D., Mato Domínguez, A. Hevella García, G.

Libro: 80 Anos. Santiago 1936

Editorial: Deputación da Coruña

Autor: Fernández Prieto, L.

Título: El proceso económico

Libro: Historia Contemporánea de España

Páxinas: inicial: 687 final: 740

Autor: Fernández Prieto, L.

Título: Mancomún, ruralidades, feminismos + agro, casa, aldea, veciñanza...

Libro: A través das marxes. Entrelazando feminismos, ruralidades e comúns

Páxinas: inicial: 21 final: 23

Autores: Pereira, Raquel, Fernández Fernández, Melchor

Título: Trinta anos de integración económica não são suficientes? análise dos resultados do mercado laboral de duas regiões limítrofes,

Publicación: Proceedings 24thAPDR Congress. Intellectual Capital and Regional Development: News landscapes and challenges for planning the space.

**ORZAMENTO E BALANCE
DE SITUACIÓN DO IDEGA**

INGRESOS XESTIÓN-INVESTIGACIÓN

	2016	2017
Retención Remanente IDEGA	86.412,67 €	86.412,67 €
Credito e Remanente Investigación e Docencia	406.528,16 €	385.726,90 €
Universidade de Santiago	2.118,77 €	1.964,30 €
Ingresos Producción Científica	663,58 €	0,00 €
Programa de Doutoramento	0,00 €	1.528,56 €
Achegas Xunta de Goberno	13.000,00 €	13.000,00 €
Outros ingresos	1.571,69 €	0,00 €
Ingresos Proxectos e Cursos	628.919,58 €	608.581,67 €
Modificacións positivas	1.000,00 €	4.400,00 €

TOTAL INGRESOS **1.140.214,45€** **1.101.614,10€**

GASTOS XESTIÓN-INVESTIGACIÓN

	2016	2017
Gastos de proxectos	230.929,67 €	244.699,29 €
Material funxible, reproducións e memoria	9.867,21 €	10.394,36 €
Comunicacións	5.335,00 €	4.517,40 €
Equipamento	11.850,46 €	20.717,38 €
Sesións científicas, xornadas e Congresos	17.971,41 €	44.865,59 €
Programa de doutoramento	0,00 €	1.528,56 €
Gastos de persoal	303.982,97 €	252.420,91 €
Outros gastos proxectos	75.982,09 €	86.650,23 €
Premios IDEGA	4.500,00 €	5.500,00 €
Crédito e Remanente a incorporar	393.382,97 €	338.005,23 €
Gastos por agrupación de partida	0,00 €	5.904,48 €
Retención Universidade	86.412,67 €	86.412,67 €

TOTAL GASTOS **1.140.214,45€** **1.101.616,10€**